

Riigi tegevus sisejulgeolekut ohustavateks hädaolukordadeks valmistumisel (aruande kokkuvõte)

*Kas sisejulgeolekut ohustavateks hädaolukordadeks
valmisoleku tagamine on süsteemne?*

Aruande täistekstile on kehtestatud juurdepääsupiirang 19.06.2018–
19.06.2023 (avaliku teabe seadus, § 35 lg 1 p-d 3, 3¹, 6², 9, 10, 18¹, lg 2
p 3. Avalikuks kasutamiseks on vaid selle kokkuvõte.

Head lugejad

Sõnapaari „muutunud julgeolekuolukord“ on viimastel aastatel korratud üle kogu Euroopa, see on saanud põhjenduseks paljudele julgeolekuga rohkem või vähem seotud algatustele. Räägitakse hübriidsetest kriisidest, mille ilmnemisel on raske õigel ajal aru saada, kas ja mis üldse toimub. Ka Eestis proovitakse järjest enam valmis olla võimalikuks kriisiks, toimuvad suurõppused: reservväelased ja kaitseliitlased on metsast ümber asunud linnatänavatele, kaasatud on politseinikud-piirivalvurid, päästeametnikud, meditsiinispetsialistid, kusagil taustal teevad tööd kõikvõimalike valdkondade eksperdid. See annab signaali, et käib valmistumine võimalikuks kriisiks ja vilumus kasvab. Kõige selle tulemusena hallinevad kriisireguleerimise valdkonnas tegutsevatel inimeste juuksed, aga nende silmad säravad: on tööd ja väljakutseid, kõik areneb ja lokkab ning valdkonda tähtsustatakse. Vähemalt selline mulje jääb.

Riigikontrolli audiitorid hindasid kriisiks valmistumise kõõgipoolt. Tegelikust, mis jääb veidi varjatuks, kuid ilma milleta ei saa valmisolekust rääkida. Ligi aasta tagasi jõustus uus hädaolukorra seadus, mille üks eesmärk oli täpsustada kriisireguleerimises osalevate asutuste ülesandeid. Veel praegu käib töö uue seaduse rakendusaktide loomisel ning hädaolukorra riskide ja lahendamise protsessi analüüsil. See töö nõuab ekspertidelt üksjagu töötunde. Töö käib, kuid Riigikontrolli traditsioonidele vastupidiselt tuleb öelda, et sedapuhku vist isegi liiga hoogsalt. Kummalisel kombel on kujunenud nii, et sarnaste riskide tuvastamine ja ohtude hindamine toimub praegu kahe paralleelse iseseisva protsessina – hädaolukorra seaduse alusel ning riigikaitse ja julgeolekuasutuste seaduse alusel. Hea, et neis jõutakse enam-vähem samadele tulemustele. Kaks korda sarnast asja teha ei tähenda aga seda, et sünniks kaks korda parem tulemus. Halvimal juhul võib selguse asemel sündida segadus ning kindlasti tekib küsimus, kas ressursikasutamine on mõistlik. Üks Riigikontrolli ettepanek ongi nende kahe protsessi ühendamise.

Eestis vastutavad riigiasutused oma valdkonna toimimise eest kriisi ajal samamoodi nagu argipäeval. See tähendab, et igal asutusel tuleb kavandada oma tegevusi ka olukorraks, mil kõik meile harjumuspäraseks saanud teenused ideaalselt ei toimi ning vaja on rohkem inimesi, rohkem tehnikat või rohkem tagavarasid. On selge, et millekski, mida võib-olla kunagi ei juhtu, on asutuste juhtidel keeruline raha ja töötajate tööaega panustada, eriti kui seda niigi uksest-aknast saabuvate probleemide lahendamisekski napib. Nii kipuvad mõnel asutusel hädaolukorraks valmisolekuga seotud tegevused lükkuma ikka kuhugi helgemasse tulevikku, mis aga seni veel kätte jõudnud ei ole. Siseministeeriumil on õigus teha järelevalvet selle üle, kuidas asutused on täitnud neile pandud ülesandeid, mis seotud kriisiks valmistumisega. Seda järelevalvet aga ei tehta, ent võib-olla peaks. Muidu selguvad puudused alles siis, kui tegelikult on juba midagi juhtunud.

Keerulise olukorra kirjeldamiseks ei olegi vaja eriti suurt fantaasiat. Piisab kõigest ulatuslikust elektrikatkestusest. Autonoomse elektritoitega on varustatud vähesed haiglate korpused ja ka seda ainult piiratud ajaks. Sellest ei piisa, kuid lahendust probleemile ei ole ning ei ole ka lootust, et

Eesti Haigekassa suudaks selliseid investeeringuid mahutada oma finantseerimismudelisse.

Valitsus otsustas 2017. aasta kabinetinõupidamisel, et haiglate autonoomse toimimise võimekust tuleb 2020. aastaks oluliselt parandada. Poolteist aastat on veel aega, kuid ideid olukorra lahendamiseks ei paista ning ka kevadel heaks kiidetud riigi eelarvestrateegia ei anna lahenduseks lootust.

Tervishoiusüsteemil on hädaolukorras keskne roll, ilma vigasaanute aitamiseta ei ole võimalik ühtki kriisi lahendada. Suuremad õppused on toonud välja kriisiaja tervishoiukorralduses esinevad puudujäägid. Terviseamet on auditi käigus kinnitanud, et kuhjunud probleeme lahendatakse. Nüüdseks on olemas nende puuduste lahendamise kava ning astutud esimesed sammud selle elluviimisel, kuid nagu ikka, teha tuleb kompromisse, leida koostöökohti ja raha, ilma kõige selleta ei saa tervishoiusüsteem kriisi korral pikalt toimida.

Janar Holm
riigikontrolör

juunis 2018

Riigi tegevus sisejulgeolekut ohustavateks hädaolukordadeks valmistumisel (aruande kokkuvõte)

Kas sisejulgeolekut ohustavateks hädaolukordadeks valmisoleku tagamine on süsteemne?

Kokkuvõte auditeerimise tulemustest

Mida me auditeerisime?

Auditi eesmärk oli hinnata, kas riigiasutuste tegevus sisejulgeolekut ohustavateks hädaolukordadeks valmisoleku tagamisel on süsteemne. Riigikontroll keskendus hädaolukorra riskide analüüsi ja nende maandamise protsessile järgmiste sündmuste näitel: massiline korratud, äkkrünnak, pantvangi võtmine, ulatuslik küberintsident, tulekahju, plahvatus või varing, mille tagajärjel saab vigastada palju inimesi. Samuti hinnati kriisireguleerimisõppuste korraldust ning tervishoiuasutuste valmisolekut kriisi korral vältimatut abi pakkuda.

Audit käsitles eelkõige tegevusi ajavahemikul 2013–2017.

Miks on see maksumaksjatele oluline?

Siseturvalisuse arengukavaga 2015–2020 on kriiside ennetamise ja hädaolukordadeks valmisoleku suurendamise programmi maksumuseks kogu perioodil planeeritud 11,82 miljonit eurot, kuid selles kajastuvad vaid Siseministeeriumi valitsemisala kulud. Hädaolukordadeks valmisolekut loovaid kulusid tehakse kordades rohkem. Eesti on valinud hädaolukordadeks valmistumise detsentraliseeritud mudeli, st kõik asutused peavad olema valmis oma ülesandeid täitma ka kriisi korral. See seab asutustele kohustuse teha ettevalmistumisega seotud kulusid, millega luuakse valmisolekut olukordadeks, mis esinevad harva või ei esinegi. Ettevalmistuste asjakohasus ja kulude põhjendatus selgub lõplikult alles siis, kui kriis käes on. Audit toob välja hädaolukordadeks ettevalmistumise need kohad, kuhu panustades on võimalik protsessi tõhustada ning valmisolekut parandada.

Mida me auditi tulemusel leidsime ja järeldasime?

Riigikontrolli hinnangul ei tagata sisejulgeolekut ohustavateks hädaolukordadeks valmisolekut riigis süsteemselt. Sisejulgeolekut ohustavate sündmuste riskide analüüsimiseks kulutatakse tööaega palju, aga riskide maandamise meetmeid süsteemselt ellu ei viida. Hädaolukordade lahendamise eest vastutavatel asutustel napib seetõttu infot, millised riskid on maandatud ja millised mitte.

Paljud asutused ei dokumenteeri ega analüüsi kriisiõppuste tulemusi, mistõttu ei saa olla kindel, et selgunud õppetundidest õpitakse. Haiglad ega kiirabi ei suuda pikemaajalise kriisi korral osutada vältimatu abi teenust, kuna sõltutakse elektrist, küttest, veest jms, mille autonoomseks tagamiseks investeeringute tegemine igal asutusel eraldi on ebamõistlikult kulukas.

Sisejulgeolekut ohustavate riskide analüüsimiseks kulutatakse palju tööaega, aga selle tulemusi ei kasutata riskide maandamiseks tõhusalt. Riskianalüüs toimub kahe paralleelse protsessina: a) riigikaitse arengukava sisendiks tehakse riigikaitse ning julgeolekuasutuste seaduse alusel riigi julgeolekut ja põhiseaduslikku korda ohustavate riskide hinnang ja b) hädaolukorra seaduse alusel tehakse sisejulgeolekut ohustavate hädaolukordade riskide analüüs. Kahe eraldiseisva riskianalüüsiga tuvastatud riskid on sarnased, kuid nende maandamiseks seatud võimete arendamise eesmärgid on erinevad ning hädaolukorra seaduse alusel koostatud riskianalüüsides ei ole need alati seostatavad kriitiliste võimelünkadega. Kokkuvõttes kulutatakse sarnaste riskide väljaselgitamiseks kahekordne tööaeg, kuid neist ühe tulemusi ei kasutata olulise sisendina asutuste tegevuste planeerimisel.

Hädaolukordi lahendavad asutused ei tea, kas ja mil määral on teistes asutustes või ka asutuses endas astutud samme riskianalüüsides tuvastatud riskide maandamiseks. Hädaolukorra lahendamist juhtivatel ja sellesse kaasatud asutustel puudub terviklik ülevaade riskianalüüsides loetletud hädaolukordi ennetavate ja tagajärgi leevendavate meetmete täitmise kohta. Sellest tulenevalt on oht, et asutused ei oska oma töö planeerimisel ning ka hädaolukorra lahendamisel terviklikult arvestada aktuaalsete võimete või võimelünkadega.

Kriisiõppuste korraldus ei taga, et õppuste käigus tehtud järeldustest õpitakse. Õppuste korraldamisel esineb puudusi tulemuste dokumenteerimisel ja analüüsimisel ning seetõttu ei ole tihti tagantjärele võimalik tuvastada, mida õppuste käigus õpiti ja mida sellega peale hakati. Politsei- ja Piirivalveametis ning Terviseametis puudub õppuse käigus tuvastatud probleemide lahendamise korraldus. Õppuste materjale ei talletata süsteemselt, mistõttu puudub ka ülevaade õppuste käigus ilmnunud probleemidest, lahendamise ettepanekutest ning lahenduse seisust. Eelneva tulemusel ei ole võimalik Politsei- ja Piirivalveametis ega Terviseametis tagada õppustel selgunud probleemide süsteemset lahendamist. Kõigil auditi valimis olnud mitme asutuse koostööõppustel esines korduvalt probleeme, mis on seotud väljaõppe ning informeeritusega enda ja teiste asutuse rollidest, tööjaotusest ja juhtimisest.

Terviseamet ei ole kursis haiglate korraldatud õppuste ega nende käigus selgunud probleemidega. See seab kahtluse alla Terviseameti võime lahendada vältimatu abi toimepidevuse tagamise probleeme operatiivselt. Haiglad ja kiirabid on tervishoiuvaldkonna elutähtsa teenuse – vältimatu abi – osutajad. 01.07.2017 jõustunud uue hädaolukorra seadusega tekkis elutähtsa teenuse osutajatele kohustus üks kord kahe aasta jooksul korraldada toimepidevuse tagamisega seotud õppus ning elutähtsat teenust korraldaval asutusel on kohustus selle nõude täitmist kontrollida. Seni ei ole Terviseamet olnud informeeritud haiglate õppustest, mistõttu ei ole Terviseamet võimeline ka kiiresti lahendama õppuste käigus selguvaid probleeme elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamisel.

Vältimatut abi osutavate tervishoiuasutuste (haiglad ja kiirabi) seas on neid, kes ei ole suutelised oma teenuse toimepidevust iseseisvalt tagama. Vältimatu abi osutamine haiglate ja kiirabi poolt sõltub mitmest

teisest elutähtsast teenusest (elekter, küte, vesi jms), mida mõned tervishoiuasutused ei ole valmis ise piisavalt pika aja jooksul tagama. Puudujäägid elutähtsa teenuse pakkujate iseseisvas võimekuses oma toimepidevust tagada on olnud teada nii Sotsiaalministeeriumile, Terviseametile, Siseministeeriumile kui ka teistele elutähtsa teenuse osutamise korraldajatele. Vabariigi Valitsus on otsustanud, et Sotsiaalministeerium peab probleemi lahendama 2020. aastaks, kuid puudub selgus, kuidas seda rahastada või kulusid jaotada.

Sotsiaalministeerium ega Terviseamet ei ole pakkunud piisavalt tuge tervishoiuvaldkonna elutähtsa teenuse osutajatele toimepidevuse riskide hindamisel ja maandamisel. Puudunud on selged ja haiglate aktsepteeritavad juhised toimepidevusdokumentide koostamiseks, seetõttu on nende kvaliteet ja põhjalikkus kõikuv ning ei võimalda neid üldjuhul kasutada toimepidevuse tagamisel ja arendamisel.

Mida me auditi tulemusel soovitasime?

Riigikontroll soovitus riigisekretärile koostöös kaitse- ja siseministriga: kaaluda, kas ühendada omavahel kaks protsessi: sisejulgeolekut ohustavate hädaolukordade riskide analüüsimine, mida tehakse hädaolukorra seaduse alusel, ning sisejulgeolekut ohustavate riskide hindamine, mida tehakse riigikaitseaduse ja julgeolekuasutuste seaduse alusel. Lisaks analüüsida võimalust ühendada sisejulgeolekut ohustavateks hädaolukordadeks valmistumise ja laiapõhjalise riigikaitse protsessi juhtimine, tuues kogu selle protsessi koordineerimise ülesande Riigikantseleisse. Soovitus aitab vähendada riski, et riskide maandamise meetmete rakendamine jääb asutuste igapäevategevuses tähelepanuta.

Riigikontrolli soovitus tervise- ja tööministrile, siseministrile, majandus- ja taristuministrile, ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministrile koostöös valitsemisala seotud ametite peadirektoritega: analüüsida võimalusi, kuidas tagada kulutõhusamalt iga elutähtsa teenuse osutaja kohustus tagada iseseisvalt teenuse toimepidevus, ning töötada välja jätkusuutlik rahastusmudel.

Riigikontrolli soovitus Terviseameti peadirektorile: töötada välja õppuste järelduste rakendamise ja selle järelevalve korraldus, parandada õppustel osalemise arvestust ning kehtestada see kõik õppuste korraldust reguleeriva juhendiga. Selleks, et kasutada parimat praktikat ja tagada ühtne arusaamine õppuste korraldamisest, teha koostööd ja kasutada Päästeameti ning Politsei- ja Piirivalveameti kogemust selles valdkonnas.

Riigikontrolli soovitus Terviseameti peadirektorile: luua ka korraldus elutähtsa teenuse osutajate õppustest, õppustel tuvastatud probleemidest ülevaate saamiseks, töötada välja tööprotsess tuvastatud probleemide lahendamiseks ning samuti pöörata enam tähelepanu elutähtsa teenuse osutajate infosüsteemide turvalisusele: töötada välja nõuded infosüsteemide kaitsmiseks (kaasates selleks vajaduse korral valdkonna spetsialiste) ning kindlustada, et elutähtsa teenuse osutajad neid rakendaks.

Riigikontrolli soovitus Päästeameti, Politsei- ja Piirivalveameti ning Terviseameti peadirektorile: pöörata enam tähelepanu õppuste käigus selgunud kooolitusvajadusele ning asuda taas korraldama operatiivteenistuste koostöökooolitusi.

Riigikantselei vastus: riigisekretäri hinnangul ei ole mõistlik ühendada sisejulgeolekut ja riigi julgeolekut ohustavate riskide hindamise protsessi ning sisejulgeolekut ohustavate hädaolukordadeks valmistumise ja laiapõhjalise riigikaitse protsessi juhtimist, kuna sisejulgeolekut ohustavate hädaolukordade ja riigi julgeolekuga seotud riskid ja nende mõju erinevad. Riigikaitseaduse alusel planeeritakse võimeid ja tegevusi riigi julgeolekut (iseseisvust ja sõltumatust, territoriaalset terviklikkust, põhiseaduslikku korda ning rahva kui terviku turvalisust) ähvardavate ohtude vastu. Selliste ohtude taga on üldjuhul vastase süsteemne tegutsemine. Hädaolukordadega seotud riskid ei ole sellise raskusastmega ja nende taga ei ole üldjuhul vastase süsteemne tegutsemine.

Riigisekretär leidis, et riigi julgeolekuga seotud ülesannete täitmisele ei aita kaasa, kui ühendada hädaolukordadeks valmistumise ja laiapõhjalise riigikaitse protsessi juhtimine ning koondada kogu selle protsessi koordineerimine Riigikantseleisse. Riigisekretär pidas otstarbekaks praegust kriisijuhtimise lahendust, mille kohaselt Vabariigi Valitsus ja peaminister keskenduvad riigi julgeolekut ohustavate kriiside lahendamisele ning hädaolukordade lahendamisega tegeletakse riigiasutuse juhi või ministri tasemel.

Riigisekretär lisas, et olukorras, kus hiljuti vastu võetud riigikaitseadusest ja hädaolukorra seadusest tulenevaid mitmeid planeerimistegevusi tehakse esimest korda, ei ole mõistlik loodud süsteemi kohe muutma hakata.

Samas oli riigisekretär seisukohal, et hädaolukorra seaduse ja riigikaitseaduse alusel elluviidavaid tegevusi saavad riigiasutused ning omavalitsused teatud määral sünkroniseerida ning võimaluse korral kasutada hädaolukorra seaduse alusel koostatud riskianalüüse ka riigi kaitsetegevuse kava planeerimiseks. Samuti leidis riigisekretär, et Siseministeerium ja Riigikantselei võiksid võimaluse korral esitada vastutajatele ühiseid või vähemalt sünkroniseeritud infopäringuid ning anda ülesandeid koordineeritult.

Siseministeeriumi vastus: Siseministeerium pidas vajalikuks kaaluda võimalusi integreerida sisejulgeolekut ohustavate riskide analüüsid ja hinnangud. Siseministeerium tõi välja, et praegu on raskendatud strateegilisel tasandil (Vabariigi Valitsus, Riigikogu) tervikliku ohupildi saamine, mis võimaldaks hinnata ohtude ja riskide realiseerumise tõenäosust ja tagajärgi koosmõjus. Ka ministeeriumidel ja valitsemisala asutustel on keeruline kujundada poliitikat ning prioriseerida eelarvet, kui riigiülene pilt kõikidest ohtudest ja riskidest ei ole tervik.

Samuti toetas Siseministeerium ka ettepanekut ühendada sisejulgeolekut ohustavateks hädaolukordadeks valmistumise protsess ja laiapõhjaliseks riigikaitseks valmistumise protsess.

Siseministeerium pidas oluliseks, et elutähtsate teenuste korraldamisega seotud asutused analüüsivad erinevaid lahendusi ja võimalusi, kuidas parandada teenuste toimepidevust, ning arvestavad nendega nõuete kehtestamisel. Samas ei olnud Siseministeerium nõus, et nad peaksid osalema elutähtsate teenuste jätkusuutliku rahastamisviiside väljatöötamisel, kuna see ei haaku otseselt nende ülesannetega.

Kaitseministeeriumi vastus: Kaitseministeerium pidas asjakohaseks Riigikontrolli soovitusi ühendada omavahel kaks protsessi: sisejulgeolekut ohustavate hädaolukordade riskide analüüsimine, mida tehakse hädaolukorra seaduse alusel, ning sisejulgeolekut ohustavate riskide hindamine, mida tehakse riigikaitseseaduse ja julgeolekuasutuste seaduse alusel. Kaitseministeerium leidis, et sellega luuakse hinnanguliselt parem võimalus ohtude ja riskide realiseerumise hindamiseks ning tervikliku menetluse korraldamiseks.

Samuti pidas Kaitseministeerium oluliseks kaaluda sisejulgeolekut ohustavateks hädaolukordadeks valmistumise ja laiapõhjaliseks riigikaitseks valmistumise protsessi ühildamist.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi vastus: ministeerium töötab hädaolukorra seaduse alusel ministeeriumi korraldada olevatele elutähtsatele teenustele välja toimepidevuse nõuded, mille rakendamine aitab suurendada nii elutähtsate teenuste osutajate kui ka ühiskonna kui terviku toimepidevust. Valdonna põhiselt on kaasatud nii elutähtsate teenuste osutajad kui ka järelevalveasutused, mis tagab, et välja töötatakse võimalikult hästi rakendatavad nõuded koos jätkusuutliku rahastusega.

Sotsiaalministeeriumi vastus: Sotsiaalministeerium vastas, et kuigi Tervishoiuteenuste korraldamise seadus annab aluse riigieelarvest teenuseosutajate kriisilukorraks valmisoleku rahastamiseks, ei ole seda seni tehtud, kuna on puudunud täpne ülevaade ja kokkulepped, millised ressursid on vajalikud igapäevaseks toimimiseks ning millised ressursid on vajalikud eraldi kriisilukordadeks valmistumisel ja nende lahendamisel. Seetõttu ongi enamik teenuseosutajaid rakendanud ohtude vältimiseks või nende lahendamiseks eelkõige neid meetmeid, mida on võimalik olnud praeguse rahastuse raames korraldada nii, et ravi maht ei väheneks ja ravi kvaliteet ei halveneks. Kuna seni ei ole toimepidevus olnud täpselt määratud, siis ei olda ka pikemaajaks katkestusteks süsteemselt ette valmistatud.

Sotsiaalministeerium andis teada, et 21. aprilli 2018. a määrusega nr 17 on tervise- ja tööminister kehtestanud „Sotsiaalministeeriumi korraldatavate elutähtsate teenuste kirjeldus ja toimepidevuse nõuded“. Need nõuded on omakorda aluseks tervishoiuteenuse osutajate koostatavatele elutähtsa teenuse toimepidevuse riskianalüüsile ja plaanidele, millest selguvad täpsemalt, milliseid meetmeid ja mis mahus juba täna rakendatakse; millised võimelüngad valdkonnas on; milliseid lahendusi on vajalik ja mõistlik edaspidi rakendada ning millised kulutused ja riskid nendega kaasnevad.

Eelneva põhjal oleme kavandanud koostöös Terviseameti ja Eesti Haigekassaga välja töötada kriisideks valmistumise ja valmisoleku säilitamise kulude katmise põhimõtted ning seejärel esitame Vabariigi Valitsusele täpsema ülevaate valdkonnas arendatavast võimekusest koos rakendamise täpse ajakavaga, sealhulgas lisavahendite vajadusega.

Politsei- ja Piirivalveameti vastus: amet lubab arvestada auditaruandes kajastatuga oma edaspidises töös. Operatiivteenistuste koostöökoolituste neli esimest testkoolitust toimuvad 2018. aastal ning järgnevate aastate koolitusvajadusi hinnatakse koos partneritega ja planeeritakse selle pinnalt.

Terviseameti vastus: Terviseamet kehtestab asutusesiseste õppuste korraldamist reguleeriva juhendi 2019. aasta esimese kvartali jooksul. Sealjuures arvestatakse juhendi loomisel nii ameti kui ka tervishoiuteenuse osutajate vajadusi.

Õppustel osalemise arvestuse jaoks luuakse asjakohane korraldus 2018. aasta lõpuks. Sealhulgas fikseeritakse kõikide õppuste järelused ning planeeritakse vajalikud jätkutegevused. Et saada elutähtsa teenuse osutajate õppustest ülevaade, töötatakse välja vastav korraldus hiljemalt 2019. aasta esimeses kvartalis.

Kõik elutähtsa teenuse osutajad on küberturvalisuse seaduse kohaselt kohustatud koostama infoturbe riskianalüüse, mis moodustavad olulise osa vältimatu abi toimepidevuse riskianalüüsides ja plaanidest. Küberturvalisuse tagamisega seotud probleemide ning nõustamisega tegeleb Sotsiaalministeeriumis Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus. Terviseamet on seisukohal, et riskianalüüsides käsitletud küberohtude ühe ennetava meetmena peavad teenuseosutajad ise tagama oma personali teadlikkuse ja koolitamise ning regulaarselt rakendama asutusesiseseid meetmeid turvalisuse tagamiseks.

Päästeameti vastus: Päästeamet tõi välja, et 15.01.2018 kehtestati Päästeameti peadirektori käskkirjaga „Päästeameti staapide valmisoleku tagamise juhend“, milles on loodud meetmete süsteem staapide jätkusuutlikuks tegutsemiseks. Juhend hõlmab isikkoosseisu planeerimist staapidesse, nende koolitamise korraldust ja juhtimiskeskondade minimaalseid nõudeid.